

82-
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

7.
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968

ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

19 Ιανουαρίου / 27 Φεβρουαρίου 1970

Προς
Τό Κέντρον Ἑρεῦνης τῆς
Ἑλληνικῆς Λαογραφίας
Ἀθηνῶν

ΑΘΗΝΑΣ

Ἀδ' αὖ τοῦ κ. Ἐπιθεωρητοῦ Δημο-
κριτικῆς Ἑκπαιδεύσεως Γ. Περὶφ. Λαρίδος,

Ἐν ὑποβόλῃ συμπληρωμένου φαρμάκου τὴν τιμὴν εἰς ἐπὶ ἐπὶ
ἑρωτηματολόγιον διὰ χειρὸς τῆς ἀπὸ 10-11-1969 ἐκφυγίου ἡμῶν
καὶ ἐργαλεία καὶ κατ' ἐξοχὴν καὶ τῆς ἀπὸ 12-1-1970 ἀπὸ
κ. Ἐπιθεωρητοῦ Δημοκριτικῆς Ἑκπαιδεύσεως
Γ. Περὶφ. Λαρίδος καὶ ὑποβόλῃ
ἡμῶν συμπληρωμένου διότι συμπληρω-
μένον ἑρωτηματολόγιον διὰ χειρὸς
καὶ ἐργαλεία καὶ κατ' ἐξοχὴν πν-
ρᾶς κωροπόξεως Ἀργυροπουλείου.
Τις χάβον-Λαρίδος εἰς τὴν ὑπ-
ρεσίαν.

Ἐν Ἀργυροπουλείῳ τῇ 27-2-1970

Συνημ. 1.-

Παρακείμεναι διὰ τὰ κατ' ἡμέραν.

ο

Ἀντιπρόεδρος τοῦ Σχολείου

Μιχάλης

ΜΗΤΙΟΥ ΑΝΤΩΝΙΟΥ
ΔΙΔΑΚΤΕΛΟΣ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κομόπολις) *Ἀρχυροπούλειον*
(παλαιότερον ὄνομα: *Καρατζόλ.*), Ἐπαρχίας *Τιρναβου*
Νομοῦ *Λ. α. ρ. ι. β. γ. δ.*.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος *Μ. ἡ. τ. β. ι. ο. υ.*
Ἀ. γ. τ. ω. γ. ι. ο. υ. ἐπάγγελμα *Δ. ι. β. α. β. κ. α. λ. ο. υ.*
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις *Ἀρχυροπούλειον - Τιρναβου*
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον *ε. κ. γ. ε. ν. ε. τ. η. δ.*
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :

α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον ... *Χ. ρ. η. β. γ. δ. ε. ζ. η. θ.*.....

..... *Κ. ο. υ. τ. α. λ. ο. υ.*.....

ἡλικία... *72*... γραμματικαὶ γνώσεις *Σ. τ. Ἀ. η. μ. ο. -*

..... *π. ι. κ. ο. υ.*..... τόπος καταγωγῆς *Ἀρχυρο-*

..... *πούλειον*.....

β) *Κατσαβός Γεώργιος ἐπὶ 73 ἐτ. Ἀθηνοῦ*

Ἀρχυροπούλειον

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων; *Α. ι. π. ε. δ. ι. κ. λ. δ. ι. β. π. α. ρ. α. ν.*
..... *Α. ι. ὀ. ρ. κ. ι. ν. κ. λ. δ. ι. β. ο. σ. κ. η. ν.*

Ὑπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα; *ν. υ. π. η. ρ. χ. α. ν. χ. α. ρ. ι. ε. ζ. α. ι.*.....

- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π. χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ.
Α. ι. π. ε. δ. ι. κ. λ. εἰς χωρικοὺς. Α. ι. ὀ. ρ. κ. ι. ν. κ. λ. εἰς κοινότητας

- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του; *Ἄ. λ. λ. ο. ι. διατηροῦν κ. λ.*.....
..... *Ἄ. λ. λ. ο. ι. διανεμεῖ κ. λ.*.....

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ;

Συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας...

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ;

Ναι

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ δλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

Εἰργάζοντο μὲ ὁλόκληραν τὴν οἰκογένειαν...

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημασκατόροι κλπ.)

Κολλῆγοι. Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ τῶν θέσις ; ...

Ὅς ἡ πτωχολογία...

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα) *Εἰς εἶδος*

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἐπὶ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ἡμερομίσθιον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ;

Ναι... πρῶτον ἐν Μακεδονίᾳ ἢ Ἀλβανίᾳ ἢ ἀμοιβὴ εἰς χρήμα

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;

Ἀπὸ χωρίων ἐπαρχίας Τιβερνάβοι.

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπῆγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ;

Οχι

β) Ἐπῆγαιναν ἐποχικῶς ὡς ἐργάται *Οχι* ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), παραματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ;

Οχι

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζώϊκην κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (μέ καῦσιν: α) τῆς καλαμῆς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;

... Μόραν... μ.ε... Σ.ω.ι.κ.ήν... Μ.ο.π.ρον

- 2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; 1925

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; 1918

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο, ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; Μονόφτερον εἰς ὅσας καὶ κλητέρας

καὶ δίφτερον εἰς τὴν κλητέραν 6.120.5. Κατεσκευάζετο ὑπὸ ἐπαγγελματιῶν ἐιδυργγῶν (χύσεων).

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου μετὰ τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. 4. 7. 10.
2. 5. 8.
3. 6. 9.

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) 1945
3) Μηχανὴ θερισμοῦ 1938

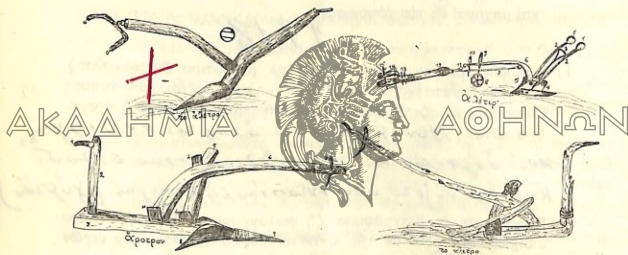
4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν).....1938

5) Μηχανή άλωνισμού1913

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκεύαζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον

οἱ Ἰ. Δ. οἱ γ. τ. ο. ς.

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιοῦμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.
/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὄλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφή-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν
εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

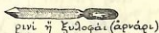
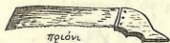
- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;

6) ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου,

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ.).....

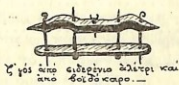
Ἀρίδα - ἀρνάρι - πριόνι - ξυλοφάι

8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζεугάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐκρησιμο-
ποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο, ζῶον, δηλ.,
ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *Π.ρ.ο. τοῦ 1920. β.ο.ε.ς. μετ.*

β) Ἐκρησιμοποιοῦντο, (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο
ζῶα ἢ ἓν ; ... *Β.ο.ε.ς. Δ.υ.ο. ἡ.π.ο.ι. καὶ Δ.υ.ο.*

9) Διὰ τὸ ζεугάρισμα με δύο ζῶα ἢ το (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;
Π.ρ.ο. τοῦ 1920. καὶ Σ.ἡ.μ.ε.ε.κ. ὅ.χ.ε.

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ
ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα
μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζευῖλες, πιζεῦ-
λια κλπ.).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν
τόπον σας.

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου,
ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι),
προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε
αὐτόν).

Ζευκζήρ

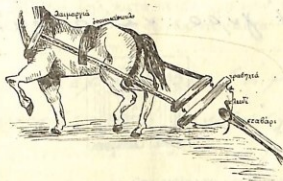
12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου ; ... *1921*

Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;

Μ.ε. ἄλυσους καὶ γ.ε.λαγγας.

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
την ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ
εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

...А.А. маруца - кербатаруца - бамбурин -
...А.А. бамбурин - зр. в. н. х. з. ...

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος). 2) γυναῖκα. 3) ὑπηρετὴς. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας

..... "Ах Бр из - Бюкингтон"

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν)

М. Зубов - Зензигез на буюм.

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

Με γάρζους καὶ γαλαγγας.

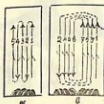
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργανον· μὲ σχοινί, τοῦ ὁποῖου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδίασμα ἢ φωτογραφία).

Μ.ε...εχαικί... (ερχίς)...από...κ.ε.ρ.α.γ. του...β.ε.ς.
Τ.ε...δ.α.γ.μ.ε...ε.κ.α.γ.α.γ...από...κ.ε.ρ.α.γ. του...β.ε.ς.

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένας αὐλακὰς (αὐλακίες) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὥς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὥς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

Μέγυρο κ.τ.π. κ.τ.π. κ.τ.π.

Σημειώσατε μὲ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὴς ἢ σπορίαι, ντάμιες, σιασιές, μεσδράδες κ.λ.π.) ;

Σπορίαι

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά) ; μὲ αὐλακίαν ;

Μέ' αὐλακίαν

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μὲ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῇται ἄροτρον ;

Μέ' ἄροτρον

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μὲ τὸ ὑνί : καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

Πλάγιως καὶ βαθιὰ

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σπορὰς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. ... *Βουλαιεε... εε... Δημητριακ...*

..... *Βοδία... εε... ἀμπελων...*

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποῖαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

Π. > α. ι. ο. ζ. ε. ρ. ο. ν. γ. ρ. ι. κ. σ. ἡ. μ. ε. ρ. ο. ν. δ. ῥ. ο.
... Ὀνομαζομενα... γυρίσματα...

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

ἀνὰ βοδία γυρίσματα
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δεόν νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ νάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτὰρι ἢ ἄλλο δημητριακόν.

Π. > α. ι. ο. τ. ε. ρ. ο. ν. ἑ. ὅ. σ. ἡ. μ. ε. ρ. ο. ν. κ. ρ. ε. ν. -

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποῖαν ἐποχὴν; *διὰ θηρηματικῆς γ. κ. ἰ. α. ὁ. ζ. ε. ρ. ο. ν. δ. ῥ. ο. ν. -*

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκευὴ χρησιμοποιοῦνται : α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. τὸ *δισάκι* εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ;

... Σ. π. ε. ι. ρ. ο. β. α. ἡ. ι. ... Π. > α. ι. ο. ζ. ε. ρ. ο. ν. ...
... Σ. ἡ. μ. ε. ρ. ο. ν. Σ. π. ο. ρ. ε. ν. ...

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα) : 1) καθαρίζονται : τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ά. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτριάσιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλει-
ψοειδῇ σιδηρᾷ ράβδῳ, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον
τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ;

Μέ... ζ... ί... κ... ρ... β... δ... ο... ν... ἡ... ρ... ι...
... έ... φ... ε... ρ... ε... ν... εἰ... ς... τ... ῶ... κ... ἄ... τ... ω... μ... έ... ρ... ο... ς...
... ζ... υ... ε... τ... ρ... α... ν...

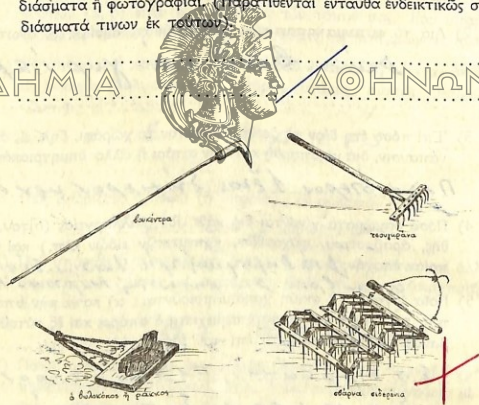
2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνι-
σμα, διβόλισμα);

... Σ... β... ί... ρ... ν... ι... β... ρ... α...

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ πού δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα,
τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1 - 3) ἐρωτημάτων
περιγραφή ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχε-
διάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχε-
διάσματά τινων ἐκ τούτων).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

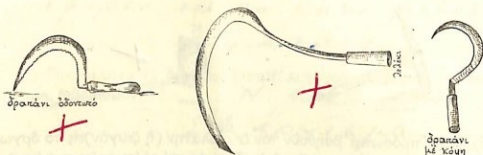
ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κή-
που· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)

Δ ρ ε π ἄ ν ι - > ε > έ μ

Ἐὰν ᾖσαν (ἢ εἶναι ἀκόμῃ ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε,

Δ ε > έ μ ι α β ι ζ ῶ ν
κ α τ ῆ ν κ α τ ν ο ρ ῶ ν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ.....ΔΘΗΝΩΝ.

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) θερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τρῆφν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). Κ.Ο.Β.Σ.Κ. .

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ῥμαλή ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).....

Κ α ι . . . ο ρ α > η . . . κ α . . . ο δ ο ν τ ω τ ῆ .

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;

Κ Ο Β Ο Ξ υ > α ν υ > α β η

5) Ποῖος κατεσκευάζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα; (π.χ., τὰ δρεπά-
νια κ.ἄ.) .. Ε...Ι...Δ...Π...Ρ...Ο...Υ...Ρ...Χ...Ο...Ι...

..... (χ...ν...ζ...ω...ι...)

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μετὰ τὰς
χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ
ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων
(τῆς ρόβης κλπ.) Π...α...λ...α...ι...ο...τ...ε...ρ...ο...ν...χ...κ...

..... θ...η...μ...ε...ρ...ο...ν...ὄ...χ...ι...

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ
δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ
σῖκαλις κλπ.

..... 40-50 π...ρ...χ...ζ...ω...ν...δ...ι...

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζί με τὴν ρίζαν
μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΧΑΡΑΜΑΙΩΝ

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ),
τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦ τὰ δράγματα (δραξιές,
πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ
τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδά-
φους τὰ δράγματα;

..... οἱ...ἰ...δ...οἱ...δ...ε...ρ...ι...σ...τ...α...

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.
Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα
τῆς χειρὸς) χωριστὰ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφα-
λαὶ τῶν σταχύων εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ δια-
σταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

..... Μ...α...ζ...ι...

.....

.....

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. ... *Δεμάτια*

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποῖοι θερίζουν ; ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ;

*Ἄνδρες καὶ γυναῖκες...
ἤρχοντο ἀπὸ Μακεδονίας...
καὶ θανόντες...*

- 2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν)

*Ἡ μερομίσθια 70-80 δραχμ...
μετὰ φαγητοῦ...*

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἐναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. γὰρ μὴ πογῆ ἢ μέση των) ;

*Εἰς τὰ δεξιά ἐβαζον...
τὰ εἰκονικά... ἀριστερᾶς...
ἐν μέσῳ...*

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

Ἐ.π.ρ.ε.π.ε. ν' ἀρχίζῃ ἀπὸ Δευτέραν
ἢ Τετάρτην ἢ Πέμπτην ἢ Πέμπτην ἢ Πέμπτην.

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. Μ.α.δ.ι.ε.γ.

Τ.ο.π.ι.μ.ρ'. Μ.γ.μ.ε.δ.ο.ν.ι.μ.ρ'. Ἀλ.β.αν.ι.μ.ρ'.
Δ.ε.ν. ἐν.δ.υ.μ.α.ῶ.ν.τ.ε.λ.ε.ν.ι.μ.ρ'.
..... Π.ε.ρ.ι.χ.ρ.ι.μ.ρ'.
.....

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν πού μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθαι, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει, σχετικὸν ἢ ἄλλο τι εἶσιμον. Δ.ε.ν. ἀ.θ.ν.ο.ν.ι.μ.ρ'.
.....

μ.ε.γ.ρ'. 2. π.ε.ρ.ε.ν. 2.5. δ.ε.ρ.ι.μ.ρ'.
..... Σ.ε.ρ.ε.ν. 2.0. κ.ε.δ.ο.ν.ι.μ.ρ'.
..... μ.ε.ν.ο.ν.ι.μ.ρ'.
.....
.....

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

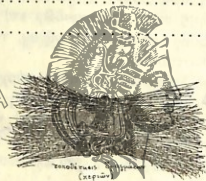
- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυν εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ... Α.μ.ε.ε.ω.δ.

..... α.ι. δ.ε.ε.ε.ε. ἐ.δ.ε.ν.ο.ν.ι.μ.ρ'.
..... δ.ε.μ.α.ῶ.ν.τ.ε.λ.ε.ν.ι.μ.ρ'.
.....

- 2) Πῶς ἐγίνετο τὸ δερμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδῆς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δερματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Μ, ε' ρα... χ ε ι ρ α... κ α ι... μ. ε...
 ε ν... ζ... > π ο ν... ε ρ χ α... ε ι ο ι...
 π ο υ... ε ν α... ε ι ρ α...
 κ... > ι ζ β ι ν ι κ ο ς...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δερμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δερμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

Α... ρ... χ... α... ε... π... ι... δ... ν... α... ἡ... γ... ρ... ε... ι...
 π... ρ... ε... ρ... α... κ... α... ε... χ... ε... ν... κ... ε... χ... ε... ι... κ...
 β... υ... κ... ε... κ... ε... ν... γ... ρ... ὦ... ν... α... κ... α... ε... ι... ε... β... ρ... ο... ὤ... ε...
 π... ο... ε... κ... ρ... ο... ὤ... κ... α... κ... α... τ... β... ι... ρ... ε... ν... ι... ε... ἡ... ἀ... μ... α... ζ... ι... ε... ς...

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Δ ε ν κ α λ λ ι ε ρ γ ε ι τ α ι

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν.....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνήθιζτο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανὸν, τριφύλλι, ρίκον); Ἐάν
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ. *Εὐκ. β. εὐ. με*
κ. ο. β. ε. α. ν. ... τ. α. ρ. ἔ. μ. ε. ν. ε. ... ἔ. π. ... 10. ἡ. ἔ. ε. ρ. ε. ρ.
... π. ρ. ο. ς. ... ζ. ὕ. ρ. α. ν. ε. ν. ... κ. α. ... ἔ. ν. ... ε. υ. ρ. ε. ν. ἔ. ρ. ς.
... ἔ. δ. ε. ν. ε. ρ. ... ἔ. ς. ς. ... δ. ἔ. ρ. α. ν. ρ. με. ... ζ. ὕ. ρ. α. ν. ε. ρ. ς. ε. ς. ε. ς.

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον, (δρέπανον, κόσ-
σαν κ.ά.). *Μ. α. ἰ. ο. ν. ἡ. ἔ. ρ. ρ. κ. ς. ... ἰ. ο. ν. κ. ς. ... με. ... κ. α. ς. ε. α. ν.*
(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὥς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας)

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Εἰς... Δ.Ε.Β.Ι.Ν... Δ.Δ.Ω.Υ.Ι.Κ...
Μ.Ε.Τ.Ε.Σ.Ε.Ρ.Α.Ν.Ο... Δ.Π.Χ.Υ.Ι.Σ.Ι.Κ... Μ.Ε.Β.Α.Ι.Δ.Α...
Μ.Ε.Σ.Α... Μ.Ε.Δ.Ι.Π... Δ.Α.Κ.Ρ.Ρ.Α... Μ.Ε...
... 6.0.5.6.7.8.5.1

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως;

Ἐλ.ω.ν.ι... Θ.Ε.Μ.Ω.Ν.Ι.Α... Μ.Ε.Τ.Ε.Χ.Η.Τ.Ο.Ι...
... 6.Χ.Τ.Δ.Ι.Ο.Ν... Μ.Ε.Τ.Ε.Χ.Η.Τ.Ο.Ι... Μ.Ε.Τ.Ε.Χ.Η.Τ.Ο.Ι...

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὅχι εἰς τὸ ἀλώνι;

Ἄ.Χ.Ε.Ν.Α.Δ.Ε.Υ

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν;

Ἐξ.ω... τοῦ... χωρίου...
... εἰς... κοινωτικόν... μέρος...

- 5) Τὸ ἀλῶνι ἀνῆκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλὰς οἰκογενεῖας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. μὲ ποῖαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

fil à tous vos voisins.....

- 6) 'Από πότε αρχεται το άλγώνισμα και πότε λήγει; *Περίπου από 15/12/1991 μέχρι 10/02/1992. Σήμερα μήθ' ερεβόσχωσιτινέ μενε.*

- 7) Εἶδη ὀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χόματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε την κατασκευήν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
δίασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ).....

X w f a z a > u v o v

...Σημειώσεις... Σημειώσεις...
ΔΗΜΙΑ ... ΑΘΗΝΩΝ

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἁλῶνι ἕκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἁλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου : καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρχει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν καὶ ἀχύρων).....

...Μόνον δι' κ-δορικής...

- 9) Ἡ ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἁλωνιοῦ καὶ ἡ ἔναρξις τοῦ ἁλωνισμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

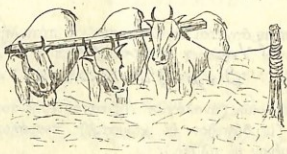
ἔχινετο. Δὲν ἔρκεν τὴν ἄρτην.

..... П. х. р. т. б. ч. е. н. у. н.

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἄλῳνι τῶν δεματιῶν, ὅπου ὑπάρχει ἄλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἄλῳ-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἷονδήποτε ἄλλον.

Λύονταν γὰρ... ὅπως... μὲν...
... ἔχουσιν... πρὸς... ἄνω...

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοπο-
ήσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.) **ἔχουσιν**

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

Πολλοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθεῶς εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώ-
νιοῦ ὕψους ὀκτώ, ἑξήκοντα μέτρων (καλούμενος στηγερὸς,
στρουλouras, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποῦ ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχωνται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

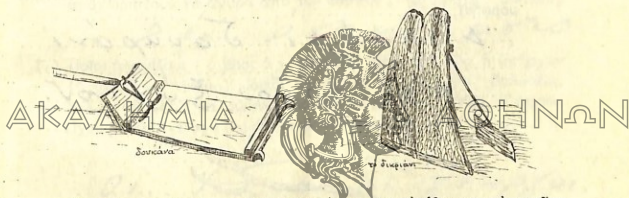
Σ... τ... γ... δ... ε...
... ο... μ... ν... ξ...

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειᾶς,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδε-
μένα εἰς σειράν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειᾶς περὶ τὸν
λαιμόν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλώνισμός κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

Μ.ε. Ίνδ. ι.ε. γύρω-γύρω.

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἄλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἄλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοιπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρθᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐζευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἄλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἄλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἄλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἄλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακὰ μὲ ἄλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκιὰ, ρεβίθια κ.ἄ.) ἤλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων;

Ἀλωναχὴ
εἰς ὅλα

δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

Ἀπὸ τῆς 10 π. μ.

ἕως τῆς 4 μ. μ.

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιοῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

Δ. ι. κ. ο. ὑ. λ. δουκράνι

κ. κ. π. ζ. ο. ξ. ὑ. λ. ο. ν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πους στάχυν ;

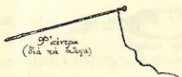
Ν. αἰ.

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
πημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ
φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτὴν). (Βλέπε, κατωτέρω εἰκόνα).....

Βουκέντρι... 1.2... 2.3... 3.4... 4.5... 5.6... 6.7... 7.8... 8.9... 9.10... 10.11... 11.12... 12.13... 13.14... 14.15... 15.16... 16.17... 17.18... 18.19... 19.20... 20.21... 21.22... 22.23... 23.24... 24.25... 25.26... 26.27... 27.28... 28.29... 29.30... 30.31... 31.32... 32.33... 33.34... 34.35... 35.36... 36.37... 37.38... 38.39... 39.40... 40.41... 41.42... 42.43... 43.44... 44.45... 45.46... 46.47... 47.48... 48.49... 49.50... 50.51... 51.52... 52.53... 53.54... 54.55... 55.56... 56.57... 57.58... 58.59... 59.60... 60.61... 61.62... 62.63... 63.64... 64.65... 65.66... 66.67... 67.68... 68.69... 69.70... 70.71... 71.72... 72.73... 73.74... 74.75... 75.76... 76.77... 77.78... 78.79... 79.80... 80.81... 81.82... 82.83... 83.84... 84.85... 85.86... 86.87... 87.88... 88.89... 89.90... 90.91... 91.92... 92.93... 93.94... 94.95... 95.96... 96.97... 97.98... 98.99... 99.100... 100.101... 101.102... 102.103... 103.104... 104.105... 105.106... 106.107... 107.108... 108.109... 109.110... 110.111... 111.112... 112.113... 113.114... 114.115... 115.116... 116.117... 117.118... 118.119... 119.120... 120.121... 121.122... 122.123... 123.124... 124.125... 125.126... 126.127... 127.128... 128.129... 129.130... 130.131... 131.132... 132.133... 133.134... 134.135... 135.136... 136.137... 137.138... 138.139... 139.140... 140.141... 141.142... 142.143... 143.144... 144.145... 145.146... 146.147... 147.148... 148.149... 149.150... 150.151... 151.152... 152.153... 153.154... 154.155... 155.156... 156.157... 157.158... 158.159... 159.160... 160.161... 161.162... 162.163... 163.164... 164.165... 165.166... 166.167... 167.168... 168.169... 169.170... 170.171... 171.172... 172.173... 173.174... 174.175... 175.176... 176.177... 177.178... 178.179... 179.180... 180.181... 181.182... 182.183... 183.184... 184.185... 185.186... 186.187... 187.188... 188.189... 189.190... 190.191... 191.192... 192.193... 193.194... 194.195... 195.196... 196.197... 197.198... 198.199... 199.200... 200.201... 201.202... 202.203... 203.204... 204.205... 205.206... 206.207... 207.208... 208.209... 209.210... 210.211... 211.212... 212.213... 213.214... 214.215... 215.216... 216.217... 217.218... 218.219... 219.220... 220.221... 221.222... 222.223... 223.224... 224.225... 225.226... 226.227... 227.228... 228.229... 229.230... 230.231... 231.232... 232.233... 233.234... 234.235... 235.236... 236.237... 237.238... 238.239... 239.240... 240.241... 241.242... 242.243... 243.244... 244.245... 245.246... 246.247... 247.248... 248.249... 249.250... 250.251... 251.252... 252.253... 253.254... 254.255... 255.256... 256.257... 257.258... 258.259... 259.260... 260.261... 261.262... 262.263... 263.264... 264.265... 265.266... 266.267... 267.268... 268.269... 269.270... 270.271... 271.272... 272.273... 273.274... 274.275... 275.276... 276.277... 277.278... 278.279... 279.280... 280.281... 281.282... 282.283... 283.284... 284.285... 285.286... 286.287... 287.288... 288.289... 289.290... 290.291... 291.292... 292.293... 293.294... 294.295... 295.296... 296.297... 297.298... 298.299... 299.300... 300.301... 301.302... 302.303... 303.304... 304.305... 305.306... 306.307... 307.308... 308.309... 309.310... 310.311... 311.312... 312.313... 313.314... 314.315... 315.316... 316.317... 317.318... 318.319... 319.320... 320.321... 321.322... 322.323... 323.324... 324.325... 325.326... 326.327... 327.328... 328.329... 329.330... 330.331... 331.332... 332.333... 333.334... 334.335... 335.336... 336.337... 337.338... 338.339... 339.340... 340.341... 341.342... 342.343... 343.344... 344.345... 345.346... 346.347... 347.348... 348.349... 349.350... 350.351... 351.352... 352.353... 353.354... 354.355... 355.356... 356.357... 357.358... 358.359... 359.360... 360.361... 361.362... 362.363... 363.364... 364.365... 365.366... 366.367... 367.368... 368.369... 369.370... 370.371... 371.372... 372.373... 373.374... 374.375... 375.376... 376.377... 377.378... 378.379... 379.380... 380.381... 381.382... 382.383... 383.384... 384.385... 385.386... 386.387... 387.388... 388.389... 389.390... 390.391... 391.392... 392.393... 393.394... 394.395... 395.396... 396.397... 397.398... 398.399... 399.400... 400.401... 401.402... 402.403... 403.404... 404.405... 405.406... 406.407... 407.408... 408.409... 409.410... 410.411... 411.412... 412.413... 413.414... 414.415... 415.416... 416.417... 417.418... 418.419... 419.420... 420.421... 421.422... 422.423... 423.424... 424.425... 425.426... 426.427... 427.428... 428.429... 429.430... 430.431... 431.432... 432.433... 433.434... 434.435... 435.436... 436.437... 437.438... 438.439... 439.440... 440.441... 441.442... 442.443... 443.444... 444.445... 445.446... 446.447... 447.448... 448.449... 449.450... 450.451... 451.452... 452.453... 453.454... 454.455... 455.456... 456.457... 457.458... 458.459... 459.460... 460.461... 461.462... 462.463... 463.464... 464.465... 465.466... 466.467... 467.468... 468.469... 469.470... 470.471... 471.472... 472.473... 473.474... 474.475... 475.476... 476.477... 477.478... 478.479... 479.480... 480.481... 481.482... 482.483... 483.484... 484.485... 485.486... 486.487... 487.488... 488.489... 489.490... 490.491... 491.492... 492.493... 493.494... 494.495... 495.496... 496.497... 497.498... 498.499... 499.500... 500.501... 501.502... 502.503... 503.504... 504.505... 505.506... 506.507... 507.508... 508.509... 509.510... 510.511... 511.512... 512.513... 513.514... 514.515... 515.516... 516.517... 517.518... 518.519... 519.520... 520.521... 521.522... 522.523... 523.524... 524.525... 525.526... 526.527... 527.528... 528.529... 529.530... 530.531... 531.532... 532.533... 533.534... 534.535... 535.536... 536.537... 537.538... 538.539... 539.540... 540.541... 541.542... 542.543... 543.544... 544.545... 545.546... 546.547... 547.548... 548.549... 549.550... 550.551... 551.552... 552.553... 553.554... 554.555... 555.556... 556.557... 557.558... 558.559... 559.560... 560.561... 561.562... 562.563... 563.564... 564.565... 565.566... 566.567... 567.568... 568.569... 569.570... 570.571... 571.572... 572.573... 573.574... 574.575... 575.576... 576.577... 577.578... 578.579... 579.580... 580.581... 581.582... 582.583... 583.584... 584.585... 585.586... 586.587... 587.588... 588.589... 589.590... 590.591... 591.592... 592.593... 593.594... 594.595... 595.596... 596.597... 597.598... 598.599... 599.600... 600.601... 601.602... 602.603... 603.604... 604.605... 605.606... 606.607... 607.608... 608.609... 609.610... 610.611... 611.612... 612.613... 613.614... 614.615... 615.616... 616.617... 617.618... 618.619... 619.620... 620.621... 621.622... 622.623... 623.624... 624.625... 625.626... 626.627... 627.628... 628.629... 629.630... 630.631... 631.632... 632.633... 633.634... 634.635... 635.636... 636.637... 637.638... 638.639... 639.640... 640.641... 641.642... 642.643... 643.644... 644.645... 645.646... 646.647... 647.648... 648.649... 649.650... 650.651... 651.652... 652.653... 653.654... 654.655... 655.656... 656.657... 657.658... 658.659... 659.660... 660.661... 661.662... 662.663... 663.664... 664.665... 665.666... 666.667... 667.668... 668.669... 669.670... 670.671... 671.672... 672.673... 673.674... 674.675... 675.676... 676.677... 677.678... 678.679... 679.680... 680.681... 681.682... 682.683... 683.684... 684.685... 685.686... 686.687... 687.688... 688.689... 689.690... 690.691... 691.692... 692.693... 693.694... 694.695... 695.696... 696.697... 697.698... 698.699... 699.700... 700.701... 701.702... 702.703... 703.704... 704.705... 705.706... 706.707... 707.708... 708.709... 709.710... 710.711... 711.712... 712.713... 713.714... 714.715... 715.716... 716.717... 717.718... 718.719... 719.720... 720.721... 721.722... 722.723... 723.724... 724.725... 725.726... 726.727... 727.728... 728.729... 729.730... 730.731... 731.732... 732.733... 733.734... 734.735... 735.736... 736.737... 737.738... 738.739... 739.740... 740.741... 741.742... 742.743... 743.744... 744.745... 745.746... 746.747... 747.748... 748.749... 749.750... 750.751... 751.752... 752.753... 753.754... 754.755... 755.756... 756.757... 757.758... 758.759... 759.760... 760.761... 761.762... 762.763... 763.764... 764.765... 765.766... 766.767... 767.768... 768.769... 769.770... 770.771... 771.772... 772.773... 773.774... 774.775... 775.776... 776.777... 777.778... 778.779... 779.780... 780.781... 781.782... 782.783... 783.784... 784.785... 785.786... 786.787... 787.788... 788.789... 789.790... 790.791... 791.792... 792.793... 793.794... 794.795... 795.796... 796.797... 797.798... 798.799... 799.800... 800.801... 801.802... 802.803... 803.804... 804.805... 805.806... 806.807... 807.808... 808.809... 809.810... 810.811... 811.812... 812.813... 813.814... 814.815... 815.816... 816.817... 817.818... 818.819... 819.820... 820.821... 821.822... 822.823... 823.824... 824.825... 825.826... 826.827... 827.828... 828.829... 829.830... 830.831... 831.832... 832.833... 833.834... 834.835... 835.836... 836.837... 837.838... 838.839... 839.840... 840.841... 841.842... 842.843... 843.844... 844.845... 845.846... 846.847... 847.848... 848.849... 849.850... 850.851... 851.852... 852.853... 853.854... 854.855... 855.856... 856.857... 857.858... 858.859... 859.860... 860.861... 861.862... 862.863... 863.864... 864.865... 865.866... 866.867... 867.868... 868.869... 869.870... 870.871... 871.872... 872.873... 873.874... 874.875... 875.876... 876.877... 877.878... 878.879... 879.880... 880.881... 881.882... 882.883... 883.884... 884.885... 885.886... 886.887... 887.888... 888.889... 889.890... 890.891... 891.892... 892.893... 893.894... 894.895... 895.896... 896.897... 897.898... 898.899... 899.900... 900.901... 901.902... 902.903... 903.904... 904.905... 905.906... 906.907... 907.908... 908.909... 909.910... 910.911... 911.912... 912.913... 913.914... 914.915... 915.916... 916.917... 917.918... 918.919... 919.920... 920.921... 921.922... 922.923... 923.924... 924.925... 925.926... 926.927... 927.928... 928.929... 929.930... 930.931... 931.932... 932.933... 933.934... 934.935... 935.936... 936.937... 937.938... 938.939... 939.940... 940.941... 941.942... 942.943... 943.944... 944.945... 945.946... 946.947... 947.948... 948.949... 949.950... 950.951... 951.952... 952.953... 953.954... 954.955... 955.956... 956.957... 957.958... 958.959... 959.960... 960.961... 961.962... 962.963... 963.964... 964.965... 965.966... 966.967... 967.968... 968.969... 969.970... 970.971... 971.972... 972.973... 973.974... 974.975... 975.976... 976.977... 977.978... 978.979... 979.980... 980.981... 981.982... 982.983... 983.984... 984.985... 985.986... 986.987... 987.988... 988.989... 989.990... 990.991... 991.992... 992.993... 993.994... 994.995... 995.996... 996.997... 997.998... 998.999... 999.1000... 1000.1001... 1001.1002... 1002.1003... 1003.1004... 1004.1005... 1005.1006... 1006.1007... 1007.1008... 1008.1009... 1009.1010... 1010.1011... 1011.1012... 1012.1013... 1013.1014... 1014.1015... 1015.1016... 1016.1017... 1017.1018... 1018.1019... 1019.1020... 1020.1021... 1021.1022... 1022.1023... 1023.1024... 1024.1025... 1025.1026... 1026.1027... 1027.1028... 1028.1029... 1029.1030... 1030.1031... 1031.1032... 1032.1033... 1033.1034... 1034.1035... 1035.1036... 1036.1037... 1037.1038... 1038.1039... 1039.1040... 1040.1041... 1041.1042... 1042.1043... 1043.1044... 1044.1045... 1045.1046... 1046.1047... 1047.1048... 1048.1049... 1049.1050... 1050.1051... 1051.1052... 1052.1053... 1053.1054... 1054.1055... 1055.1056... 1056.1057... 1057.1058... 1058.1059... 1059.1060... 1060.1061... 1061.1062... 1062.1063... 1063.1064... 1064.1065... 1065.1066... 1066.1067... 1067.1068... 1068.1069... 1069.1070... 1070.1071... 1071.1072... 1072.1073... 1073.1074... 1074.1075... 1075.1076... 1076.1077... 1077.1078... 1078.1079... 1079.1080... 1080.1081... 1081.1082... 1082.1083... 1083.1084... 1084.1085... 1085.1086... 1086.1087... 1087.1088... 1088.1089... 1089.1090... 1090.1091... 1091.1092... 1092.1093... 1093.1094... 1094.1095... 1095.1096... 1096.1097... 1097.1098... 1098.1099... 1099.1100... 1100.1101... 1101.1102... 1102.1103... 1103.1104... 1104.1105... 1105.1106... 1106.1107... 1107.1108... 1108.1109... 1109.1110... 1110.1111... 1111.1112... 1112.1113... 1113.1114... 1114.1115... 1115.1116... 1116.1117... 1117.1118... 1118.1119... 1119.1120... 1120.1121... 1121.1122... 1122.1123... 1123.1124... 1124.1125... 1125.1126... 1126.1127... 1127.1128... 1128.1129... 1129.1130... 1130.1131... 1131.1132... 1132.1133... 1133.1134... 1134.1135... 1135.1136... 1136.1137... 1137.1138... 1138.1139... 1139.1140... 1140.1141... 1141.1142... 1142.1143... 1143.1144... 1144.1145... 1145.1146... 1146.1147... 1147.1148... 1148.1149... 1149.1150... 1150.1151... 1151.1152... 1152.1153... 1153.1154... 1154.1155... 1155.1156... 1156.1157... 1157.1158... 1158.1159... 1159.1160... 1160.1161... 1161.1162... 1162.1163... 1163.1164... 1164.1165... 1165.1166... 1166.1167... 1167.1168... 1168.1169... 1169.1170... 1170.1171... 1171.1172... 1172.1173... 1173.1174... 1174.1175... 1175.1176... 1176.1177... 1177.1178... 1178.1179... 1179.1180... 1180.1181... 1181.1182... 1182.1183... 1183.1184... 1184.1185... 1185.1186... 1186.1187... 1187.1188... 1188.1189... 1189.1190... 1190.1191... 1191.1192... 1192.1193... 1193.1194... 1194.1195... 1195.1196... 1196.1197... 1197.1198... 1198.1199... 1199.1200... 1200.1201... 1201.1202... 1202.1203... 1203.1204... 1204.1205... 1205.1206... 1206.1207... 1207.1208... 1208.1209... 1209.1210... 1210.1211... 1211.1212... 1212.1213... 1213.1214... 1214.1215... 1215.1216... 1216.1217... 1217.1218... 1218.1219... 1219.1220... 122

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἄλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἄλωνιου. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν

..... α λ ω ν ι

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἄλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

..... Δ ε κ ο ν ο μ α ζ ο χ ς ο

- 17) Ποῖοι ἄλωνίζουσι : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μετὰ τοῦ ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἄλωνιστῆς (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τοῦ πάνδε, καλούμενοι ἄλωνισταὶ καὶ ἀγωγιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχον βοδιά ἢ ἄλλα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἄλωνισμόν

..... ο ι ι ο ι ο ι γε ω ρ γ ο ι

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μετὰ ζῶα καὶ μετὰ ἄλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μετὰ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μετὰ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

..... ο χ ι

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου
(π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.).....

Ο ΧΙ

κοπάνος στρογγυλός

ξύλο καμπυλιστὸ διὰ τὸ κοπάνημα
μικρῶν κερῶν δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ;
Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν ;

Ο ΧΙ

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχυῶν ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦ σταχυῦ, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

OXI

- 22) Κατὰ τὸ ἀλῶνισμα διὰ τῶν ζῳῶν, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; ,.....

...Ν. 41. Δημόσιον 205 20705.

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρῆσις ἀλυσιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.
Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνταγισμὸς κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς).

ΨΑΦΕ ΤΟΥ ΤΡΟΠΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΑΥΤΗΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ 1907 (15.04.2015)

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἄλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα· (ἐν Αἰτωλίᾳ: λειῶμα, ἐν Κρήτῃ: μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα· πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην: θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον: δικριάνι, ἀλλαχοῦ: δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.....

καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.

λαρυγι-παραβί-
 φταρι-βικου-
 οιδρανη.

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες·
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

...Καρποδοί.....

... "Καδοί ἀέρηδ".....

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

...Καρποδοί (θρινάκι).....

...φτυάρι.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνῶ (ἀνεμίζει)· ἄνδρος, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

... "Α. ρ. δ. ρ. ε. ρ. γ. λ. χ. ν. ι. σ. τ. ο. ς.....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλῶ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

...Κάρποι μέτ' ἀερόνι.....
... (κρόκινον).....

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευῖς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλῶ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλῶνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο

..... Δ. ε. υ. ε. χ. ε. γ. ε. ρ.

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

..... Μ. ε. δ. ε. ρ. μ. ο. ν. ε. υ.
..... ἀ. ρ. υ. > ο. χ. ο. υ.

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ύλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

κόσκινο παλιό δερμάτινο

κόσκινο ἢ ἀερίλοφος

δερμόνι

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους : βολίστρη, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

... Δ. Ε. Ν. ... Ὑ. Π. Ε. Χ. Ο. Ν. ... ἐργαλεία ... 14 ... 64. ἐν
 ... > Ο. Γ. Ν. ... Π. Ν. Ρ. Τ. Ο. > 7. 6. ἐν ... 205. κωρύκας > ἐν
 ... Ὑ. Π. Ε. ... 205. ἄνδρας ... κ. κ. ο. χ. ἡ. ... ἐκ ... 816
 1944 -

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποῖα ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ;

Σχηματισμοὶ σωροῦ. Ἐν ῥυτίδι. Μίση
 Π. Α. Π. Ε. Δ. Ι. Α. Ν. ... 6. 2. 0. 5. ...
 Μ. Ε. Ψ. ... ἔ. π. ρ. ο. β. ἡ. τ. ο. ρ. ... 4. ... ἔ. > ἔ. φ. ο. ν. ...
 ... 4. κ. > ἡ. ... χ. ρ. ο. χ. ἡ. ... 4. κ. > ὁ ...
 ... μ. π. ε. ρ. ι. κ. ε. 2. 6.

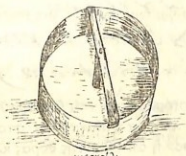
- 8) Ἀλλὰ ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

Ο Χ Ι

γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποῖα ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητά του εἰς ὀκάδας, εἰς κοιλά κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

Ν. κ. μ. τ. γ. α. ρ. ι. κ. α.
τ. ο. β. ζ. α. μ. τ. ο. γ. λ.

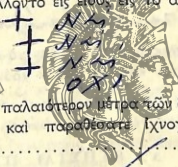
μισοκοίλε

κουτέλες

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
γ) τὸ λυφτιάτικο,
δ) τὸ ἐλαωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν)

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας)

Εἰς ξυλῖνα δοχεῖα καλούμενα
"ΑΜΠΑΡΙΑ"

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἁλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ;

Εἰς ἀχυρώνας

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογή τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θερισμοῦ ἀπὸ τῶν καλυτέρων στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ;...

Μ. εὐφ. ... καὶ ... αὐτὴν ...
... ἀπὸ ... καὶ ... ὑπερ-κλήμα.
... (... καὶ ... ὑπεραν ... λίσσεται) ...

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογή τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατασκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχῶν, τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Μ. εὐφ. ... καὶ ... ἐπεὶ ... κατασκευάζεται ...
... ἐπὶ ... καὶ ... ὑπερ-κλήμα ...

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτή αὕτη ; Ποίου τοῦ σχήματος τοῦ φυλάσσεται πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Μ. εὐφ. ... εἰς ... εἰς ... ἐπὶ ...

Δ'. ΕΘΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἀναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστουγέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρτίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Μ. εὐφ. ... καὶ ... ἀπὸ ...

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποίαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

Μ. εὐφ. ... ἀπὸ ... καὶ ... ἕως ...
... ἡμέρας ... ἡμέρας ... ἡμέρας ...
... ἡμέρας ... ἡμέρας ... ἡμέρας ...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ